

12

Lausunto aloitteesta tuetun asumisen sekä palveluasumisen yksiköiden lisäämisestä

HEL 2012-013808 T 00 00 03

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalautakunta päättäne antaa seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Vuoden 2013 alusta toimintansa aloittaneessa Helsingin sosiaali- ja terveystalautuksessa mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä asumisen tukipalvelut on yhdistetty toimivaksi kokonaisuudeksi. Virasto on kilpailuttamassa päihde- ja mielenterveyspalveluja ja tavoitteena on 150:n uuden asumispalvelupaikan syntyminen. Lisäksi sosiaalityölaikunta on kesällä 2012 käsitellyt esitystä kaupungin ja valtion väliseksi sopimukseksi pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi. Sopimuksen tavoitteena on tuottaa Helsinkiin vuosina 2012 – 2013 yhteensä 750 asumispaikkaa pitkäaikaisasunnottomille. Asia on menossa kaupunginhallitukseen helmikuun 2013 aikana.

Pitkäaikaisasunnottomien asema Helsingissä on parantunut viime vuosina. Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman myötä moni on saanut pysyvän kodin uusista asumispalveluyksiköistä. Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen (ARA) tilastojen mukaan pitkäaikaisasunnottomien määrä on vähentynyt Helsingissä vuodesta 2007 aina vuoteen 2011 asti, mutta asunnottomuus on viime vuonna kääntynyt kasvuun ja Helsinki on ilmoittanut ARA:n vuoden 2012 asunnottomien tilastoon yhteensä 4100 asunnottomia henkilöä.

Sosiaali- ja terveystalautalla on hankittuja asumispalvelupaikkoja ostopalveluyksiköissä 933, tuetun asumisen paikkoja noin 400 ja itsenäisen asumisen pienasuntoja 2363. Lisäksi päihdehuollon asumispalvelupaikkoja Helsingissä on noin 150 paikkaa. Tukiasunnoissa ja asumispalveluasunnoissa jonottaa itsenäisen asumisen pienasuntoihin tällä hetkellä noin 200 kuntoutettua henkilöä. Henkilöstömitoitus perustuu oman toiminnan osalta käyttösuunnitelmaan ja ostopalvelujen osalta palvelusopimusten palvelukuvauksiin. Lisäksi otetaan huomioon laki sosiaalityöhuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Mielenterveyskuntoutujien asumispaikkoja ei ole laskettu yllä oleviin lukumääriin.

Asunnottomuus näyttäytyy Helsingissä hyvin monimuotoisena ilmiönä. Osalla asiakkaista on vakavia päihde ja/tai mielenterveysongelmia, mutta osalla pääasiallinen ongelma on asunnon puute. Yhteinen tekijä asiakkailla on asunnottomuus, mutta tuen tarpeet ja taustat ovat

yksilöllisiä. Asuntoloiden muuntaminen pysyviksi asumisyksiköiksi on vähentänyt tilapäismajoituksen määrää, mikä on lisännyt Hietaniemen palvelukeskuksen asiakkaiden määrää ajoittain.

Junailijankujalla sijaitsevan palvelutalon tilapäinen käyttötarkoituksen muutos vanhusten palveluista pitkäaikaisasunnottomien asumispalveluyksiköksi on aiheuttanut kuntalaisissa ymmärrettävää huolta ja epätietoisuutta. Palvelutalon aiheuttamiin häiriöihin on pyritty puuttumaan laajalla viranomaisyhteistyöllä ja asiasta on järjestetty useita yhteistyökokouksia. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää kevään 2013 aikana Junailijankujan kiinteistön tulevasta käytöstä.

Terveysvaikutusten arviointi:

Asunnottomuus on yhteydessä heikentyneeseen terveydentilaan. Asunnon saanti ja tuettu asuminen tukevat terveyden ylläpitämistä."

Esittelijä

Hallintokeskus on lausuntopyynnöllään 10.10.2012 Dnro 2012-013808 pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa 1.3.2013 mennessä Sirpa Puhakan ja kuuden muun valtuutetun aloitteesta:

"Päihde- ja mielenterveysongelmallisille on edelleen liian vähän heille sopivia asuntoja. Vuoden 2012 alussa sosiaalivirasto osoitti Itä-Pasilan vanhusten palvelutalon asunnottomille päihdeongelmallisille vuodeksi. Talossa on yli sata asukasta ja varsin vähän henkilökuntaa. Niinpä asukkaat levittäytyvät ympäristöön varsin näkyvästi ja naapurit ovat jatkuvasti käyneet neuvotteluja viraston kanssa häiriöistä.

Vaikeat päihdeongelmat liittyvät tavallisesti vaikeuksiin tulla toimeen muiden ihmisten kanssa. Siksi nämä ihmiset tarvitsevat pysyviä hyvin tuettuja asuinyhteisöjä, joissa pystyy opettelemaan elämänsä hallintaa ja jonne voi palata myös irtiottojen jälkeen turvallisesti. Yli sadan miehen asuttaminen nopeasti yhteen taloon on hätämajoitusta, josta Helsingin on korkea aika päästä eroon. Hietaniemen asunnottomien palvelukeskus tarjoaa sekä tilapäistä että pitkäaikaisesta tukea asunnottomille ja ohjaa asunnottomia erilaisiin asumispaikkoihin. Jo tällä hetkellä keskuksen majoituspaikat täyttyvät usein, vaikka eletään vasta syksyä. Keskuksessa jonottaa myös pitkäaikaisesti ihmisiä, joiden oikea paikka on hyvin tuetussa tai palvelutalossa.

Ehdotamme, että

1. kaupunki perustaa nopeasti eri puolille kaupunkia lisää sekä tuetun asumisen että palveluasumisen yksiköitä, joiden asukasluku on sekä asukkaiden että ympäristön kannalta kohtuullinen ja joissa on tarpeeksi

sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia huolehtimassa yksikön toimivuudesta ja asukkaiden kuntoutumisesta.

2. kaupunki lisää myös nykyisiin suuriin asumisyksiköihin tarpeeksi sosiaali- ja terveydenhuollon työvoimaa, jotta niissä asuminen vastaa asukkaiden erilaisia tarpeita."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Juha Nyman, erityissuunnittelija, puhelin: 310 70198
juha.nyman(a)hel.fi
Taru Neiman, sosiaalipalvelupäällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus